

Sygn. akt:I C 463/19

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2021 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Kieć
Protokolant:	Sandra Bień

po rozpoznaniu w dniu 30 listopada 2021 roku w Gliwicach

sprawy z powództwa M. P.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. zasądza od pozwanego (...) (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda M. P. kwotę 150 000 (sto pięćdziesiąt) złotych tytułem zadośćuczynienia z ustawowymi odsetkami za opóźnienie liczonymi w następujący sposób:

a) od kwoty 120 000 (sto dwadzieścia tysięcy) złotych od dnia 17 grudnia 2018 roku do dnia zapłaty,

b) od kwoty 30 000 (trzydzieści tysięcy) złotych od dnia 13 października 2020 roku do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 21 000 (dwadzieścia jeden tysięcy) złotych tytułem odszkodowania za koszty opieki za okres od maja 2018 roku do sierpnia 2020 roku (ponad wypłaconą przez pozwanego z tego tytułu rentę w wysokości 420 złotych miesięcznie) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 13 października 2020 roku do dnia zapłaty;

3. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 4 391,27 (cztery tysiące trzysta dziewięćdziesiąt jeden i 27/100) złotych tytułem odszkodowania za koszty leczenia;

4. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 1470 (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt) złotych miesięcznie (łącznie wysokość renty), począwszy od 1 – go stycznia 2022 roku, płatnej do 10 - go dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat;

5. zasądza od pozwanego na rzecz powoda rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 970 (dziewięćset siedemdziesiąt) złotych miesięcznie (łącznie wysokość renty), za okres od 1 – go listopada 2020 roku do grudnia 2021 roku, płatnej do 10 - go dnia każdego miesiąca, wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie na wypadek zwłoki w płatności którejkolwiek z rat oraz kwotę 1 940 (jeden tysiąc dziewięćset czterdzieści) złotych z tytułu renty za okres wrzesień – październik 2020 roku (ponad wypłaconą przez pozwanego z tego tytułu i w powyższym okresie rentę w wysokości 500 złotych miesięcznie);

6. ustala odpowiedzialność pozwanego za skutki zdarzenia z dnia 8 września 2016 roku mogące ujawnić się w przyszłości;
7. oddała powództwo w pozostałym zakresie;
8. koszty procesu między stronami znosi;
9. nakazuje pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Gliwicach kwotę 6 869,50 (sześć tysięcy osiemset dziewięć i 50/100) złotych tytułem kosztów sądowych;
10. pozostałymi nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża Skarb Państwa.

SSO Andrzej Kieć

Sygn. akt I C 463/19

UZASADNIENIE

Powód M. P., pozwem z dnia 21 sierpnia 2019 roku (data nadania w U.P.), wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) w W. następujących kwot:

- 120.000zł tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2.12.2016r do dnia zapłaty,
- 110.996,26 zł tytułem utraconego dochodu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2.04.2018r do dnia zapłaty.

Nadto wniósł o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki zdarzenia (wypadku komunikacyjnego z dnia 8.09.2016r) mogące się ujawnić w przyszłości oraz o zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania.

Na uzasadnienie swego żądania powód podał, że w dniu 8.09.2016 roku brał udział w wypadku komunikacyjnym, którego sprawca posiadał ubezpieczenie w pozwanym towarzystwie ubezpieczeniowym. W wyniku wypadku powód doznał poważnych obrażeń ciała, skutkujących długotrwałym leczeniem i trwałymi skutkami, co uzasadnia przyznanie mu zadośćuczynienia. Ponadto wskutek wypadku powód utracił dochody, których wysokość za okres od sierpnia 2017r do grudnia 2018r wynosi 110.996,26 zł.

Pismem z dnia 18 września 2020 roku (data nadania w U.P.) /k. 717-775/, powód rozszerzył powództwo w ten sposób, iż wniósł:

- o zasądzenie z tytułu zadośćuczynienia za doznaną krzywdę kwoty 250.000 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2.12.2016r do dnia zapłaty,
- o zasądzenie renty w wysokości po 2.200zł miesięcznie tytułem zwiększonych potrzeb (w tym 1920 zł koszty opieki oraz 300 zł zryczałtowane koszty zakupu pieluchomajtek i leków), płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybieni a płatności którejkolwiek z rat, począwszy od 1 września 2020r.,
- o zasądzenie renty w wysokości 7.152 zł miesięcznie tytułem utraconych dochodów z powodu niezdolności do pracy, płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybieni a płatności którejkolwiek z rat, począwszy od 1 września 2020r.,
- o zasądzenie kwoty 53.760 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki osób trzecich za okres od maja 2018 do 31 sierpnia 2020r, ponad wypłacaną powodowi z tego tytułu rentę w wysokości 420 zł miesięcznie, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pisma rozszerzającego powództwo,

- o zasądzenie kwoty 7.255,19 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia,

- o zasądzenie kwoty 143.040,20 zł tytułem dalszego utraconego dochodu za okres od 1 stycznia 2019r do 31 sierpnia 2020r, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pisma rozszerzającego powództwo.

W uzasadnieniu rozszerzonego żądania powód podał, że: żądana renta z tytułu kosztów opieki została wyliczona przy przyjęciu, iż powód wymaga opieki przez 6 godzin na dobę (13 zł/h) i uwzględnieniu wypłacanej z tego tytułu przez pozwanego renty w wysokości 420 zł miesięcznie; żądana renta z tytułu utraconego dochodu została wyliczona jako różnica od możliwego do osiągnięcia dochodu powoda w kwocie 8.907,11 zł netto miesięcznie a rentą wypłacaną mu przez ZUS w kwocie 1.755,10 zł miesięcznie; odszkodowanie za koszty leczenia obejmuje wydatki poniesione w okresie od czerwca 2018r do czerwca 2020r.

Pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości i zasądzenie od strony powodowej na swoją rzecz kosztów postępowania.

W uzasadnieniu pozwany wskazał, iż nie przeczy, że powód w wyniku wypadku doznał obrażeń, jednakże żądane zadośćuczynienie jest wygórowane; adekwatna do skutków wypadku jest wypłacona już na rzecz powoda z tytułu zadośćuczynienia kwota 99.770 zł. Żądanie z tytułu utraconych dochodów i renty wyrównawczej jest nieudowodnione i niezasadne; powód bierze pod uwagę jedynie hipotetyczne dochody. Roszczenie z tytułu kosztów opieki i zwiększonych potrzeb jest niezasadne. Pozwany zakwestionował też żądanie odsetkowe. /k.102-111, 797-803/.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Powód brał udział w dniu 8.09.2016r w wypadku komunikacyjnym jako pasażer pojazdu poszkodowanego, pozwany jest ubezpieczycielem sprawcy szkody.

W następstwie wypadku powód doznał obrażeń ciała w postaci urazów głowy, kręgosłupa szyjnego oraz kończyny górnej prawej. .

Po wypadku powód trafił do szpitala w P., gdzie przebywał w okresie 8.09.2016 -19.09.2016r. Do szpitala trafił również w dniu 6.02.2017r celem leczenia barku, gdzie przebywał do 15.02.2017r. W późniejszym okresie czasu powód trafił kilkakrotnie do szpitala z powodu padaczki pourazowej. Powód uczęszcza również na wizyty lekarskie kontrolne.

Aktualnie u powoda można rozpoznać stan po urazie wielonarządowym z dnia 8.09.2016r pod postacią: padaczki pourazowej, niedowładu splotu barkowego prawego, stanu po skośno-spiralnym złamaniu trzonu kości ramiennej prawej z odłamek pośrednim i po leczeniu operacyjnym, pourazowym zespole bólowym barku prawego. Proces leczenia powoda nie został całkowicie zakończony. Rokowania na przyszłość w odniesieniu do doznanych obrażeń są niepewne, poprawa jest wątpliwa, zależna ewentualnie od zabiegu operacyjnego kończyny górnej prawej. Doznane przez powoda obrażenia skutkują trwałym uszczerbkiem na zdrowiu: padaczka pourazowa z zaburzeniami psychicznymi – 40% uszczerbku; złamanie kości ramiennej: złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi – 50%. U powoda wystąpił też długotrwały uszczerbek w wysokości 3% z powodu skręcenia odcinka szyjnego kręgosłupa. W przyszłości istnieje ryzyko ujawnienia się u powoda dalszych następstw wypadku w zakresie padaczki pourazowej, ewentualnych następstw zespołu adaptacyjnego oraz niedowładu splotu barkowego w razie braku rehabilitacji. Dolegliwości wiążące się z wypadkiem miały dla powoda istotną uciążliwość, w tym w płaszczyźnie bólowej (ból fizyczny) znaczny zwłaszcza po urazie, po zabiegach operacyjnych, jak też w czasie rehabilitacji.

W przeszłości po wypadku powód wymagał opieki osób trzecich w wymiarze około 5,6 godzin na dobę- przez okres 5 miesięcy. Aktualnie wymaga pomocy w wymiarze około 2, 3 godzin na dobę.

Powód wymaga ponoszenia stałych kosztów związanych z leczeniem (w tym leki, pieluchomajtki, sprzęty rehabilitacyjne); jedynie częściowo przysługują one w ramach świadczeń NFZ.

Orzeczeniem z dnia 18.09.2018r. powód został uznany za osobę niepełnosprawną w stopniu znacznym, jako datę powstania niepełnosprawności ustalono 8.09.2016r. Podobnej treści orzeczenie zostało wydane w dniu 29.10.2019r.

W czasie wypadku powód miał 50 lat. Od 1991r prowadził działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa mięsnego i handlu mięsem. Działalność tę prowadził do końca listopada 2012r. W końcu 2012r. ogłoszono jego upadłość. W 2013r zakład powoda funkcjonował prowadzony przez syndyka. Powód zajmował się zakładem pod nadzorem syndyka. Produkcja została zakończona całkowicie do końca 2013. W 2013r działalność gospodarczą uruchomiła żona powoda i powód pomagał jej w prowadzeniu tej działalności. W 2015r powód przez około miesiąc pracował w firmie (...) jako handlowiec. Zrezygnował z tej pracy gdyż nie odpowiadały mu warunki zatrudnienia. Na kilka dni przed wypadkiem powód zawarł umowę o pracę z tą samą firmą (...) sp z o.o. jako dyrektor ds. handlu. Umowa o pracę nosiła datę 2.09.2016r i została zawarta na czas nieokreślony od dnia 5.09.2016r. Powód miał zarabiać 12.688 zł brutto, możliwa była 30%-wa premia regulaminowa. Umowa o pracę została przez pracodawcę wypowiedziana w dniu 26.07.2017r z uwagi na niezdolność do pracy pracownika z powodu choroby. Pomiędzy ogłoszeniem upadłości a zatrudnieniem we wrześniu 2016r w firmie (...) powód nie osiągał własnych dochodów.

Od pracodawcy powód za wrzesień 2016r otrzymał wynagrodzenie w kwocie 1807,42 zł netto. Po wypadku powód otrzymywał świadczenia z ZUS. W okresie od marca 2017r do lipca 2017r otrzymał z tego tytułu kwoty od 9.635,47 zł netto do 12.986,59 zł netto. Świadczenia (w niższej wysokości) otrzymywał również w późniejszym okresie – do marca 2018r. Decyzją ZUS z 23.04.2018r. powodowi została przyznana renta z tytułu całkowitej niezdolności do pracy w wysokości 1473 zł netto. Aktualnie otrzymuje on rentę w wysokości 1755,10 zł netto.

Powód ponosi koszty związane z leczeniem po wypadku ((w tym leki, pieluchomajtki, sprzęty rehabilitacyjne). W okresie od czerwca 2018r do czerwca 2020r, powód wydał na ten cel kwotę 4.391,27 zł.

Powód jest praworęczny. W wypadku uszkodził prawa rękę, stąd musiał nauczyć się sprawnego posługiwania drugą ręką. Powód nie może samodzielnie opuszczać domu z uwagi na zdarzające mu się często ataki padaczkowe. Nie może samodzielnie prowadzić samochodu. Z uwagi na oddawanie moczu w czasie napadów padaczki używa pieluchomajtek. Powodowi pomaga żona, wychodzi wraz z nim z domu celem zrobienia zakupów, czy załatwienia różnych spraw. Powód często bierze leki przeciwbólowe. Powód myje się sam, przy kąpielach pomaga mu żona. Bywa, że żona pomaga mu też przy ubieraniu się. Powód jest w stanie samodzielnie przyrządzić sobie posiłki. Nie potrzebuje pomocy przy czynnościach fizjologicznych. Może sprzątać mieszkanie ale bez wykonywania prac na wysokości.

Pismem z 31.10.2016r powód zgłosił szkodę u pozwanego ubezpieczyciela, wzywając do zapłaty kwoty 200.000 zł z tytułu zadośćuczynienia; pozwany zajął stanowisko w piśmie z 17.02.2017r. Powód wniósł odwołanie pismem z 15.10.2018r, pozwany ustosunkował się do tego pismami z 27.06.2018r i z 30.07.2018r. Pozwany przyznał i wypłacił powodowi zadośćuczynienie w wysokości 99.770 zł. Powód otrzymuje również od pozwanego rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 500 zł (420 zł koszty opieki, 80 zł koszty leczenia).

Dowody: ze zgłoszenia szkody z dnia 31 października 2016 r k.(39-41), z pisma pozwanego z 17 lutego 2017r k. (42-43), z pisma powoda z 15 października 2018r k.(44-45), z pism pozwanej z 27 czerwca 2018r i z dnia 30 lipca 2018r k.(46-48), z umowy o pracę z 2 września 2016 k.(49), z orzeczenia o stopniu niepełnosprawności z 18 września 2018r k.(50-51), z decyzji ZUS z 23 kwietnia 2018r k.(52-55), z wypowiedzenia umowy o pracę z 26 lipca 2017r k.(56), ze świadectwa pracy z 14 lipca 2016r k.(57), z zaświadczenia ZUS z 16 kwietnia 2018r k.(58-59), z pisma (...) Sp. z o. o. z 6 kwietnia 2018r k.(60), z decyzji ZUS z 2 stycznia 2018r k.(61-63), orzeczenie o stopniu niepełnosprawności z 29.10.2019r k.133, decyzje rentowe k.743-747, faktury k.748-771, .zeznania świadka U. P. (1) (e-protokół z dnia 14.11.2019r k.151, przesłuchanie powoda (e-protokół z dnia 14.11.2019r k.151, z 17.11.2020r k.815), opinia biegłych z zakresu (...) i z zakresu neurologii P. W. (k.641-665, 705-712, 918-921, 962-964).

Powyższy stan faktyczny sąd ustalił w oparciu o powołane powyżej dowody. Ustalenia faktyczne poczyniono na podstawie dokumentów wyraźnie wymienionych, które podlegały zaliczeniu w poczet materiału dowodowego na zasadzie art. 243² kpc. Wiarę dowodom z dokumentów sąd dał albowiem ich prawdziwość nie została zaprzeczona.

Sąd dał w przyjętym zakresie wiarę zeznaniom powoda oraz zeznaniom świadka; zeznania te były wiarygodne albowiem wzajemnie się potwierdzały, były logiczne i konsekwentne – tym samym zasługiwały na uwzględnienie. Sąd dał wiarę opiniom biegłych z zakresu neurologii i z zakresu ortopedii i traumatologii. Opinie te są rzetelne, jednoznaczne, kompleksowe i oparte o szczegółową dokumentację, a zatem zasługują na uwzględnienie. Biegli szczegółowo przedstawili i wyjaśnili swoje wnioski, w tym odnośnie uznania, iż padaczka pourazowa u powoda wiąże się ze skutkami wypadku. Opinie te nie zostały przez strony przekonująco zakwestionowane, ich moc dowodowa zatem nie została obniżona.

Sąd pominął dowód z opinii biegłego z zakresu księgowości (k.965) albowiem dowód był nieprzydatny dla ustalenia istotnych okoliczności jego przeprowadzenie spowodowałoby zbędną zwłokę w postępowaniu. Wnioskowany biegły miał sporządzić opinię w oparciu o zgromadzone w aktach sprawy dokumenty finansowe w sytuacji gdy sąd był władny ocenić te dokumenty samodzielnie; nie zachodziła potrzeba posiłkowania się przy tym wiedzą specjalną.

Sąd zważył, co następuje:

Powód oparł swe roszczenie na przepisach art.444 par. 1 i 2 kc i 445 par. 1 kc, zgodnie z którym, w razie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty, jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty, sąd może też przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę pieniężną tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę.

Przesłankami odpowiedzialności za szkodę jest działanie lub zaniechanie z którym wiąże się odpowiedzialność odszkodowawcza, szkoda, oraz związek przyczynowy pomiędzy tym działaniem bądź zaniechaniem sprawcy szkody a szkodą. Zasada odpowiedzialności nie była przez pozwanego kwestionowana. Sporna była wysokość zadośćuczynienia oraz wysokość szkody, w tym w zakresie renty.

Powód domagał się zasądzenia zadośćuczynienia w wysokości 250.000 zł., ponad wypłaconą z tego tytułu przez pozwanego w toku likwidacji szkody kwotę 99.770 zł.

O rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje rozmiar doznanej krzywdy, albowiem zadośćuczynienie ma na celu naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się doznaną krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych. Niedający się ściśle wymierzyć charakter krzywdy sprawia, że ustalenie jej rozmiaru, a tym samym wysokości zadośćuczynienia zależy od oceny sądu. Przepisy prawa co prawda nie określają kryteriów, jakimi sąd winien kierować się ustalając wysokość zadośćuczynienia, ale niewątpliwie ocena sądu winna się opierać na całokształcie okoliczności sprawy, nie wyłączając takich czynników jak wiek poszkodowanego oraz odnoszące się do niego prognozy na przyszłość. Z kolei przy ustalaniu rozmiaru cierpień powinny być uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, odniesione do indywidualnych okoliczności danego wypadku. Oceniając rozmiar doznanej krzywdy trzeba wziąć pod uwagę całokształt okoliczności, a w tym: stopień cierpień psychicznych, intensywność tych cierpień i czas ich trwania, nieodwracalność następstw wypadku, poczucie nieprzydatności społecznej, bezradność życiową oraz innego podobnego rodzaju czynniki.

Zważyć należy, iż zadośćuczynienie ma mieć charakter przede wszystkim kompensacyjny – nie może stanowić zapłaty symbolicznej, musi przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość. Z drugiej jednak strony jego wysokość nie może być nadmierna w stosunku do doznanej krzywdy – utrzymana w rozsądnych granicach, odpowiadających aktualnym warunkom i przeciętnej stopie życiowej społeczeństwa (por. wyrok SN z 28 września 2001 roku, III CKN 427/00, LEX nr 52766). Zadośćuczynienie przewidziane w art. 445 § 1 k.c. pełni funkcję kompensacyjną, przyznana suma pieniężna ma stanowić bowiem przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Podstawowym kryterium określającym rozmiar należnego zadośćuczynienia jest rozmiar doznanej krzywdy tj. rodzaj, charakter, długotrwałość cierpień fizycznych, ich intensywność i nieodwracalność ich skutków. Ocenie podlegają również cierpienia psychiczne związane zarówno z ich przebiegiem, jak i w razie ich nieodwracalności ze skutkami, jakie wywołują w sferze życia prywatnego i zawodowego. Zadośćuczynienie za krzywdę wyrządzoną czynem niedozwolonym jest świadczeniem przyznawanym jednorazowo, ma charakter całościowy i powinno stanowić rekompensatę za wszystkie cierpienia

fizyczne i psychiczne zarówno te, których poszkodowany już doznał, jak i te które zapewne w związku z doznanym uszkodzeniem ciała lub rozstrojem zdrowia, wystąpią u niego w przyszłości, jako możliwe do przewidzenia następstwa czynu niedozwolonego.

W orzecznictwie przyjmuje się, że zadośćuczynienie "odpowiednie" powinno być odczuwalne dla poszkodowanego, choć nie może być nadmierne. Jak jednak słusznie wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 28 stycznia 2010 r., I CSK 244/09 dążenie do tego, by kwoty zadośćuczynienia były utrzymane w "rozsądnych granicach" nie może prowadzić do podważenia funkcji kompensacyjnej zadośćuczynienia.

Zadośćuczynienie, choć niewątpliwie zawiera w sobie funkcję represyjną, nie jest karą, lecz sposobem naprawienia krzywdy. W przypadku przedmiotowej sprawy chodzi tu o krzywdę ujmowaną jako cierpienie fizyczne i psychiczne. Celem zadośćuczynienia jest przede wszystkim złagodzenie tych cierpień. Winno ono mieć charakter całościowy i obejmować wszystkie cierpienia psychiczne, zarówno już doznane, jak i te, które zapewne wystąpią w przyszłości (a więc prognozy na przyszłość). Przy ocenie więc "odpowiedniej sumy" należy brać pod uwagę wszystkie okoliczności danego wypadku, mające wpływ na rozmiar doznanej krzywdy (por. wyrok SN z 3 lutego 2000 r. I CKN 969/98 LEX nr 50824).

Biorąc pod uwagę powyższe wskazania, Sąd doszedł do przekonania, że skutki wypadku były dla powoda niewątpliwie dotkliwe. Powód kilkakrotnie przebywał w szpitalach, odbywał rehabilitację, uczęszcza na kontrolne wizyty lekarskie. W następstwie wypadku powód doznał obrażeń ciała w postaci urazów głowy, kręgosłupa szyjnego oraz kończyny górnej prawej. Dolegliwości wiążące się z wypadkiem miały dla powoda istotną uciążliwość, w tym w płaszczyźnie bólowej (ból fizyczny) znaczny zwłaszcza po urazie, po zabiegach operacyjnych, jak też w czasie rehabilitacji. Do chwili obecnej powód zmuszony jest brać środki przeciwbólowe. Aktualnie u powoda można rozpoznać stan po urazie wielonarządowym z dnia 8.09.2016r pod postacią: padaczki pourazowej, niedowładu splotu barkowego prawego, stanu po skośno-spiralnym złamaniu trzonu kości ramiennej prawej z odłamek pośrednim i po leczeniu operacyjnym, pourazowym zespole bólowym barku prawego. Proces leczenia powoda nie został całkowicie zakończony. Rokowania na przyszłość w odniesieniu do doznanych obrażeń są niepewne, poprawa jest wątpliwa, zależna ewentualnie od zabiegu operacyjnego kończyny górnej prawej. W przyszłości istnieje ryzyko ujawnienia się u powoda dalszych następstw wypadku w zakresie padaczki pourazowej, ewentualnych następstw zespołu adaptacyjnego oraz niedowładu splotu barkowego w razie braku rehabilitacji. Doznane przez powoda obrażenia skutkują trwałym uszczerbkiem na zdrowiu: padaczka pourazowa z zaburzeniami psychicznymi – 40% uszczerbku; złamanie kości ramiennej: złamania powikłane przewlekłym zapaleniem kości, przetokami, brakiem zrostu, stawem rzekomym, ciałami obcymi i zmianami neurologicznymi – 50%. U powoda wystąpił też długotrwały uszczerbek w wysokości 3% z powodu skręcenia odcinka szyjnego kręgosłupa.

W związku z wypadkiem wystąpiły u powoda nieodwracalne skutki, życie powoda uległo diametralnej zmianie. Powód jest całkowicie niezdolny do pracy zawodowej. Nie jest w stanie prowadzić samochodu. Dom opuszcza w towarzystwie innej osoby z uwagi na obawę ataku padaczki pourazowej. Występująca u powoda padaczka pourazowa ma wpływ na funkcjonowanie powoda. Powód z uwagi na ataki padaczkowe używa pieluchomajtek. Wymaga pomocy w niektórych czynnościach życia codziennego. Wypadek i jego skutki pociąga za sobą dodatkowe cierpienia psychiczne. Skutki wypadku na trwałe zmieniły jego życie.

Mając na uwadze rozmiar oraz charakter doznanej przez powoda krzywdy należało uznać, iż zasadne jest zasądzenie na rzecz powoda zadośćuczynienia w wysokości 150.000 zł, ponad wyplaconą dobrowolnie z tego tytułu przez pozwanego kwotą niemal sto tysięcy. Orzekając o zadośćuczynieniu w tej wysokości Sąd wziął pod uwagę zakres cierpień fizycznych i psychicznych powoda i wysoki trwały uszczerbek na zdrowiu. Sąd miał na względzie, iż powód przebył długotrwałe leczenie oraz okoliczność, iż skutki zdarzenia są nieodwracalne. Rokowania u powoda są negatywne. Tak zatem ustalona wysokość zadośćuczynienia pozwoli zrekompensować negatywne skutki zdarzenia.

Roszczenia powoda dalej idące sąd uznał za niezasadne i wygórowane; wysokość przyznawanego zadośćuczynienia nie może bowiem być oderwana od poziomu życia społeczeństwa (aczkolwiek winna przedstawiać ekonomicznie odczuwalną wartość).

Od zasądzonego zadośćuczynienia sąd zasądził odsetki. Od kwoty 120.000 zł żądanej w pozwie sąd odsetki zasądził od dnia 17.12.2018r., uznając, iż pozwany pozostaje w tym zakresie w zwłoce od dnia wydania decyzji odmownej z dnia 17.12.2018r, będącego odpowiedzią na pismo powoda z 15.10.2018r (pismo z 15.10.2018r –k.44, pismo z 17.12.2018r w aktach szkodowych – k.234 akt sprawy): w tym bowiem czasie pozwanemu były znane wszelkie okoliczności sprawy, pozwany miał możliwość zakończenia likwidacji szkody i oceny roszczenia; nie wypłacając w tym terminie świadczenia pozostawał w zwłoce. Powód zgłosił wprawdzie szkodę już w piśmie z 31.10.2016r (k.39), jednakże w czasie tym nie ujawniły się jeszcze wszelkie skutki wypadku, w szczególności padaczka pourazowa; pozwany nie był zatem w stanie ocenić rozmiaru szkody. Od kwoty 30.000 zł sąd zasądził odsetki od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pisma powoda zawierającego rozszerzenie powództwa (k.717, k.809); z tą bowiem chwilą pozwana pozostawała w zwłoce.

Pismem z dnia 18 września 2020 roku (data nadania w U.P.) /k. 717-775/, powód rozszerzył powództwo m.in. w ten sposób, iż wniósł o zasądzenie kwoty 53.760 zł tytułem odszkodowania za koszty opieki osób trzecich za okres od maja 2018 do 31 sierpnia 2020r, ponad wypłacaną powodowi z tego tytułu rentę w wysokości 420 zł miesięcznie.

Sąd uznał to żądanie za zasadne częściowo. Wskutek wypadku powód stał się osobą częściowo niesamodzielną. Wymaga pomocy w niektórych aspektach, np. w czasie transportu na wizyty lekarskie, udając się na zakupy, przy kąpielach, niekiedy przy ubieraniu (pomaga mu w tym zazwyczaj żona). Powód jest w stanie samodzielnie przyrządzić sobie posiłki. Nie potrzebuje pomocy przy czynnościach fizjologicznych. Może sprzątać mieszkanie ale bez wykonywania prac na wysokości. Powód myje się sam. Na okoliczności te, w tym wymiar koniecznej pomocy, wskazali biegli z zakresu neurologii i z zakresu ortopedii i traumatologii. Sąd podzielił te wnioski biegłych, jednocześnie oceniając wymiar potrzebnej powodowi opieki kierując się zasadami doświadczenia życiowego.

Przez pierwsze 5 miesięcy po wypadku powód potrzebował pomocy osób trzecich w wymiarze 5, 6 godzin na dobę. W późniejszym czasie, a zatem w okresie objętym żądaniem, w mniejszym zakresie. Sąd wymiar potrzebnej powodowi pomocy oszacował na 3 godziny średnio na dobę. Uwzględniając stawkę 13 zł za 1 godzinę wskazaną przez powoda (nie kwestionowaną przez pozwanego), miesięcznie powodowi należało się z tego tytułu 1170 zł. Po uwzględnieniu wypłacanej przez pozwanego renty z tytułu opieki w wysokości 420 zł miesięcznie, do dopłaty pozostaje kwota 750 zł miesięcznie. Za okres maj 2018 do sierpnia 2020r (28 miesięcy), powodowi należała się kwota 21.000 zł (28 miesięcy x 750 zł) i taką kwotę sąd zasądził w punkcie 2 wyroku. W pozostałym zakresie omawiane żądanie było niezasadne. Odsetki zasądzono od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pisma powoda zawierającego rozszerzenie powództwa (k.717, k.809); z tą bowiem chwilą pozwana pozostawała w zwłoce.

Wskazać należy, iż żądanie kosztów opieki jest w świetle orzecznictwa sądowego zasadne nawet wtedy, jeżeli opieka sprawowana jest przez osobę bliską.

Pismem z dnia 18 września 2020 roku (data nadania w U.P.) /k. 717-775/, powód rozszerzył powództwo m.in. w ten sposób, iż wniósł o zasądzenie renty w wysokości po 2.220zł miesięcznie tytułem zwiększonych potrzeb (w tym 1920 zł koszty opieki oraz 300 zł zryczałtowane koszty zakupu pieluchomajtek i leków), płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybieni a płatności którejkolwiek z rat, począwszy od 1 września 2020r.

Sąd uznał to żądanie za zasadne częściowo. Wskutek wypadku powód stał się osobą częściowo niesamodzielną i wymaga opieki osób trzecich – w ocenie sądu, jak wyżej wskazano w uzasadnieniu) w wymiarze 3 godzin dziennie. Przyjmując stawkę 13 zł za godzinę, koszt opieki wynosi miesięcznie 1170 zł (3 godz x 13 zł x 30 dni). Zasadne jest również żądanie kwoty 300 zł miesięcznie z tytułu zakupu pieluchomajtek, leków, sprzętu do rehabilitacji. Taka średnia kwota miesięcznie znajduje potwierdzenie w rachunkach przedłożonych przez powoda a dotyczących okresu

od czerwca 2018r do czerwca 2020r. Łączna wysokość należnej powodowi renty wynosi zatem 1470 zł miesięcznie i taką rentę sąd zasądził na rzecz powoda na okres od stycznia 2022r. (punkt 4 wyroku).

Powód żądał renty z tytułu zwiększonych potrzeb za okres od 1 września 2020r. Biorąc pod uwagę wysokość naliczonej przez sąd renty na kwotę 1470 zł miesięcznie oraz uwzględniając rentę wypłacaną dobrowolnie przez pozwanego z tego tytułu (500 zł, w tym 420 zł koszty opieki, 80 zł koszty leczenia), do zasądzenia za okres od września 2020r do grudnia 2021r pozostawała renta w wysokości 970 zł miesięcznie (punkt 5 wyroku).

Roszczenie odsetkowe od renty zostało uwzględnione za okres wymagalności rat rentowych przypadających od dnia następnego po doręczeniu pozwanemu odpisu pisma powoda zawierającego rozszerzenie powództwa (k.717, k.809); z tą bowiem chwilą pozwana pozostawała w zwłoce.

Pismem z dnia 18 września 2020 roku (data nadania w U.P.) /k. 717-775/, powód rozszerzył powództwo m.in. w ten sposób, iż wniósł o zasądzenie kwoty 7.255,19 zł tytułem odszkodowania za koszty leczenia, składając faktury za okres od czerwca 2018r do czerwca 2020r Sąd uznał to żądanie za zasadne częściowo. Powód ponosi koszty związane z leczeniem po wypadku ((w tym leki, pieluchomajtki, sprzęty rehabilitacyjne). W okresie od czerwca 2018r do czerwca 2020r, powód wydał na ten cel zasadnie kwotę 4.391,27 zł. Wydatki poniesione zasadnie sąd ocenił po analizie złożonych faktur (k.748-771) i uwzględniając stanowisko biegłych w tym zakresie. Zestawienie poniesionych kosztów powód złożył w formie tabeli w piśmie rozszerzającym powództwo. Zweryfikowano następujące pozycje w tabeli:

- poz. 2: zasadne koszty to 367,81 zł (bez 16,99 zł wydane za simetigast);
- poz. 4: zasadne koszty to 389,61 zł (bez 27,99 zł, 55,98 zł, 25,98 zł wydane za olimp, hydrominium, biscard);
- poz. 7: zasadne koszty to 588 zł (bez 24 zł wydane za espumisan);
- poz. 9: zasadne koszty to 333 zł (koszt pieluchomajtek to 459 zł ale 126 zł to refundacja NFZ);
- poz. 12: zasadne koszty to 553,68 zł (bez 48 zł wydane za espumisan);
- poz. 13: zasadne koszty to 401,04 zł (bez 48 zł wydane za espumisan);
- poz. 14: zasadne koszty to 333 zł (koszt pieluchomajtek to 459 zł ale 126 zł to refundacja NFZ);
- poz. 15: zasadne koszty to 421,87 zł (bez 72 zł wydane za espumisan);
- poz. 18: zasadne koszty to 152,50 zł (koszt pieluchomajtek to 229,50 zł ale 77 zł to refundacja NFZ);
- poz. 19: zasadne koszty to 378 zł (koszt pieluchomajtek to 504 zł ale 126 zł to refundacja NFZ).

Po dokonanej weryfikacji za zasadne uznano koszty w kwocie 6.391,27 zł. Uwzględniając, że pozwany wypłacał dobrowolnie na poczet kosztów leczenia kwotę 80 zł miesięcznie (wchodzącą w skład przyznanej przez pozwanego renty), pozwany wypłacił powodowi z tytułu kosztów leczenia kwotę 2.000 zł (25 miesięcy x 80 zł miesięcznie). Tym samym do zasądzenia pozostała kwota 4.391,27 zł i taką kwotę zasadzono w punkcie 3 wyroku.

Nadto powód żądał w pozwie zasądzenia kwoty 110.996,26 zł tytułem utraconego dochodu z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 2.04.2018r do dnia zapłaty (za okres sierpień 2017 – grudzień 2018 k.7).

Pismem z dnia 18 września 2020 roku (data nadania w U.P.) /k. 717-775/, powód rozszerzył powództwo w ten sposób, iż wniósł:

- o zasądzenie kwoty 143.040,20 zł tytułem dalszego utraconego dochodu za okres od 1 stycznia 2019r do 31 sierpnia 2020r, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pisma rozszerzającego powództwo,

- o zasądzenie renty w wysokości 7.152 zł miesięcznie tytułem utraconych dochodów z powodu niezdolności do pracy, płatnej z góry do dnia 10-go każdego miesiąca wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie uchybienia a płatności którejkolwiek z rat, począwszy od 1 września 2020r.

Sąd żądania te uznał za niezasadne. Sąd uznał, że powód nie wykazał i nie udowodnił ażeby wskutek wypadku i w konsekwencji niemożności zarobkowania utracił dochody w przyszłości, co skutkowałoby odpowiedzialnością pozwanego za szkodę z tego tytułu i przyznaniem renty z tytułu utraconych dochodów. Z materiałów postępowania dowodowego wynikało, że powód na kilka dni przed wypadkiem z dnia 8.09.2016r podjął pracę w firmie (...) sp z o.o. jako dyrektor ds. handlu. Umowa o pracę nosiła datę 2.09.2016r i została zawarta na czas nieokreślony od dnia 5.09.2016r. Powód miał zarabiać 12.688 zł brutto, możliwa była 30%-wa premia regulaminowa. Wcześniej, od 1991r prowadził działalność gospodarczą w zakresie przetwórstwa mięsnego i handlu mięsem. Działalność tę prowadził do końca listopada 2012r. W końcu 2012r. ogłoszono jego upadłość. Pomiędzy ogłoszeniem upadłości a zatrudnieniem we wrześniu 2016r w firmie (...) powód nie osiągał własnych istotnych dochodów, poza jednym miesiącem zatrudnienia jako handlowiec (zeznania świadka U. P. k.147, zeznania powoda). W czasie prowadzenia działalności gospodarczej – ja powód sam zeznał k.148 - dochody, które osiągał to nie były duże pieniądze W ocenie sądu powód nie wykazał swojego potencjału dochodowego, stałych tendencji do osiągania dużych dochodów. Analizując drogę kariery zawodowej powoda i osiągniętych w przeszłości przez niego dochodów brak było podstaw do uznania, że powód w przyszłości, nawet gdyby nie doszło do wypadku, był w stanie na stałe zarabiać kwotę 12.688 zł brutto. Wprawdzie umowę o pracę zawarł na czas nieokreślony ale nie można wykluczyć, iż pracodawca nie podjęłby prób zmiany warunków płacowych powoda, po analizie jego pracy na stanowisku dyrektora, czy też w zależności od sytuacji rynkowej. Powód jako dyrektor pracował przez 3 dni, zatem trudno jest ocenić efektywność jego pracy po tak krótkim okresie czasu. Odnośnie premii regulaminowej jej płatność była uzależniona od decyzji pracodawcy; nie wykazano ażeby powód spełniał warunki do jej uzyskiwania.

Od pracodawcy powód za wrzesień 2016r otrzymał wynagrodzenie w kwocie 1807,42 zł netto. Po wypadku powód otrzymywał świadczenia z ZUS. W okresie od marca 2017r do lipca 2017r otrzymał z tego tytułu kwoty od 9.635,47 zł netto do 12.986,59 zł netto. Świadczenia (w niższej wysokości) otrzymywał również w późniejszym okresie – do marca 2018r. Biorąc pod uwagę dochody uzyskiwane przez powoda od września 2016 do lipca 2017r (w tym świadczenia z ZUS) i porównując je z dochodami sprzed września 2016r., widocznym jest, że dochody te bardzo znacznie różnią się wysokością. Niezrozumiałym zatem jest w świetle doświadczenia życiowego i racjonalnej oceny, dlaczego powód nie wykorzystywał w pełni swego potencjału zarobkowego w okresie przed wypadkiem. Reasumując, w sytuacji gdy powód nie wykazał przekonująco ażeby na stałe był w stanie uzyskiwać dochody rzędu 12.688 zł brutto miesięcznie, sąd uznał jego roszczenie dotyczące utraconych potencjalnych dochodów i renty z tego tytułu za nieudowodnione i z tej przyczyny żądanie to zostało oddalone.

Biorąc wszystko powyższe pod uwagę orzeczono jak w punktach 1-5, 7 wyroku na podstawie art. art.444 par. 1 i 2 kc i 445 par. 1 kc

Powód domagał się również ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki zdarzenia. Sąd żądanie to uwzględnił na podstawie art. 189 kpc, biorąc pod uwagę treść opinii biegłych, według której nie da się wykluczyć, że w przyszłości mogą się ujawnić dalsze skutki związane z wypadkiem.

O zwrocie kosztów procesu orzeczono na podstawie art. 100 kpc, uwzględniając wynik procesu oraz wysokość poniesionych przez strony kosztów.

Łączne koszty stron wyniosły 34.884 zł. Powód utrzymał się z żądaniem w 28,49%. Biorąc pod uwagę wysokość kosztów poniesionych przez każdą ze stron (powód 24.067 zł, w tym opłata od pozwu 11.550 zł, koszty zastępstwa procesowego wg taryfy wraz z opłatą od pełnomocnictwa 10.817 zł, 1600 zł zaliczka na biegłego, 100 zł opłata od wniosku o zabezpieczenie; pozwany 10.817 zł, w tym koszty zastępstwa procesowego wg taryfy wraz z opłatą od pełnomocnictwa) oraz wynik procesu uznać należało, iż zachodzą podstawy do zniesienia kosztów procesu między stronami.

Wydatki zamknęły się kwotą 3.386,09 zł (k.626, 669, 675, 715, 925, 972) a pokryte były jedynie zaliczką do kwoty 1.600 zł. – po pokrycia pozostało zatem z tego tytułu 1.786,05 zł. Do pobrania była również opłata od rozszerzonego powództwa w wysokości 22.326 zł. Łącznie do pokrycia była więc kwota 24.112 zł. Biorąc pod uwagę ostateczny wynik procesu należało obciążyć obie strony nieuiszczonymi kosztami sądowymi; w tym w wysokości 6.869,50 zł odnośnie pozwanego (art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych). W zakresie nieuiszczonych kosztów sądowych przypadających na powoda sąd odstąpił od ich pobierania – uwzględniając charakter roszczeń i by nie zniweczyć celów postępowania – kosztami tymi obciążając Skarb Państwa.

SSO Andrzej Kieć